

Oacceptabla skillnader i behandling av reumatiker

Inflammatoriska ledsjukdomar kostar svenska samhället 8,5 miljarder kronor per år. Rätt behandling kan göra mycket stor skillnad för den enskilde och ge stora samhälls-ekonomiska vinster. Trots detta är det stora regionala skillnader på den behandling som ges till patienter med dessa sjukdomar. Om det är pengarna som är orsaken är dessa skillnader helt oacceptabla anser Reumatikerförbundet

I Skåne, Kronoberg och på Gotland behandlas patienter med inflammatoriska ledsjukdomar tre gånger så ofta med biologiska läkemedel som i Södermanland, Blekinge och Örebro. Det visar färskt statistik från Apoteket AB som sammanställts av Reumatikerförbundet. Materialet presenteras vid en paneldebatt om biologiska läkemedel som Svensk Reumatologisk förening anordnar i Linköping på fredag.

– Det medicinska behovet ska styra valet av behandling inte bostadsort, säger Lena Öhrsvik, ordförande för Reumatikerförbundet. Brist på reumatologisk kompetens på vissa orter kan delvis förklara skillnaderna, men traditioner och skilda tolkningar av behandlingsrekommendationer kan också spela in. Ett annat skäl kan vara att vissa landsting lägger ut läkemedelskostnaden direkt på kliniken så att

medicinkostnaden ställs mot personal-kostnader.

– Vi kräver en obligatorisk finansiell samordning mellan sjukvården (landstingen) och socialförsäkringssystemet (staten), fortsätter Lena Öhrsvik. Om landstinget satsar på vården så är det försäkringen som tjänar mest genom att det blir färre förtidspensioner och sjukskrivningar.

Stora skillnader

Reumatikerförbundet har med hjälp av Apotekets försäljningsstatistik jämfört användningen av biologiska läkemedel under 2002 och 2003 fördelat på olika län i Sverige. Skillnaderna är stora. I topp låg Gottland, Kronoberg och Skåne som år 2003 i genomsnitt betalade mer än 60 000 kronor per 1000 invånare. Lägst låg Sörmland, Blekinge, Örebro och Värmland, som spenderade mindre än 20 000 kronor per 1000 invånare.

Behandlingsriktlinjer

– Det är viktigt att de behandlingsriktlinjer som framtagits av Svensk Reumatologisk förening tolkas lika över landet. Dessutom behöver vi fler reumatologer i Sverige för att bibehålla hög klinisk kompetens, avslutar Lena Öhrsvik.

Skicka Minnesgåvor direkt till Reumatikerfonden

Uppdrag Granskning i TV har uppmärksammat att minnesgåvor som ges direkt till begravningsbyråer med anledning av någons bortgång ofta inte kommer fram till rätt mottagare och att begravningsbyråerna

dessutom tar stora administrativa avgifter. Vi vill uppmana alla att skicka Minnesgåvorna direkt till Reumatikerfonden via Reumatikerförbundets postgiro 90 0319-5. Glöm inte att ange den avlidnes

namn, datum för begravning samt den anhöriges adress. Det går också bra att ringa till förbundet och lämna dessa uppgifter eller gå in på förbundets hemsida och lämna uppgifter kring minnesgåvan.

Aktuella medlemsrabatter

Scandic Hotel, 14 procent generell rabatt på ordinarie priser. 30 procent på Scandic Alvik, Stockholm. Avtalskod: D359110137.

BeriCon, 20 procent rabatt på Molnet Prevent madrasser.

IMG Rörlighet, 15 procent rabatt på fingerortosen Fingerfärdig i silver.

Ellgre, 20 procent rabatt på Prosox strumpor (minst 3 par).

Sv Standard Vitamins, 15 procent rabatt på vitaminprodukter.

Vito Vital AB, 10 procent rabatt på Vital vil- och lyftfåtölj samt brickbord.

MÅ Väl Produkter, 10-20 procent rabatt på Ull i sängen och magneter.

Sök anslag för reumatologisk forskning

Senast den 30 september 2004.
Se mer på vår hemsida

www.reumatikerforbundet.org

Här är ditt lösenord för inloggning på medlemssidorna

Aktuellt lösenord
2004-juni-reu

Från och med den 21 juni behöver du som medlem ett lösenord för att komma in på Reumatikerförbundets medlemssidor på Internet. Där hittar du rabatter, förmåner, och finner nytt material och information.

Lösenordet kommer att bytas ut varje gång Reumatikertidningen kommer ut.

Jan Olov
Söderberg

Dags att ta kvinnors smärta på allvar!

12 maj var den Internationella fibromyalgidagen. Dagen är vald för att Florence Nightingale föddes då – hon som brydde sig om alla – men troligen hade hon också diagnosen själv. Hennes symptom tyder på det.

Folksjukdomen fibromyalgi drabbar cirka 150 000 personer i Sverige varav 80-90% är kvinnor. Sjukdomen har för många en förödande inverkan på livskvaliteten. Den långvariga smärtan och tröttheten följs ofta av mängder med andra symptom som problem med mage och tarm, minnesstörningar och extrem stresskänslighet.

Många relationer sviktar och den ekonomiska smällen är hård för de många kvinnor som slås ut från arbetslivet – det arbetsliv som ofta har utlöst sjukdomen. Med allt fler feministiska politiska partier borde det vara möjligt att bestämma sig för att satsa på dessa kvinnor och även gå från ord till handling!

Smärta

Det börjar nästan alltid med smärta, som biter sig fast och blir långvarig för att sedan sprida sig i hela kroppen. Stefan Bergman, forskare vid Spenshults Reumatikersjukhus, kan visa att cirka var tredje person i landet utvecklar långvariga smärtor från rörelseorganen och mer än var tionde i mer utspridd form. Ungefär 2 av 100 får sedan även fibromyalgi.

Kunskap

22 forskare från 13 olika universitet i världen har tittat närmare på kopplingen mellan belastningar och uppkomst av långvarig smärta. De har formulerat en modell för vad som händer i krop-

pen. Denna ger starkt stöd för att påfrestande kroppsställningar, ensidiga rörelser och stress påverkar funktionen i muskler och nervsystem så att långvarig smärta kan uppkomma. 6 av 10 arbetsrelaterade sjukdomar anses bero på detta. Mats Djupsjöbacka, som leder arbetet på Belastningsskadecentrum vid Högskolan i Gävle, menar att vi nu måste använda denna kunskap för att kunna förändra situationen och för att ta hand om de som drabbas. Men mer kunskap behövs också.

Kostnad

Kostnaderna är monumentala, över 13 miljarder år 2001 bara i Sverige enligt beräkningar vid Linköpings universitet. Det gör dessa smärttillstånd till den i särklass dyraste reumatiska diagnosen för samhället. Av kostnaderna går mindre än 1 miljard till vård och behandling – resten är produktionsbortfall på grund av sjukskrivning eller sjukpension. För andra sjukdomar går cirka hälften till vård och behandling – för fibromyalgi mindre än 10%. Ändå sparar nu många landsting på dessa kvinnor! Resultatet är ännu fler sjukskrivningar och sjukpensioner – men då är det staten som betalar genom sjukförsäkringen. Var finns kopplingen?

Livskvalitet

Jämförelser med andra reumatiker visar att fibromyalgi ger den lägsta livskvaliteten. Ekonomin rasar för många – försäkringskassan betalar bara ut knappt hälften av de 12 miljarderna i produktionsbortfall – resten av kostnaden faller på de sjuka själva.

Finns det ingenting att göra?

Eva Kosek, forskare vid KS rehabiliteringsmedicinska klinik menar att kunskapsnivån är för låg i samhället – även i vården. Hon har utarbetat ett vårdprogram på kliniken och detta behöver spridas vidare i vården. Diagnosen har internationellt vedertagna kriterier, och behandlingen inriktas på att lindra symptomen eftersom ingen bot finns. Modern smärtforskning kan påvisa klara förändringar i nervsystemet och hjärnan vid fibromyalgi. Men fortfarande vet vi alldeles för lite om hur och varför!

Stefan Bergman som är motorn bakom ett nytt vårdprogram för Hallands läns landsting menar att vi måste hejda smärtan i tid, innan den föder mera smärta, sprider sig i kroppen och i värsta fall utvecklas till fibromyalgi. Han har också medverkat till att ett nordiskt forskningsnätverk för fibromyalgiforskare bildats. En viktig uppgift att följa upp en ny engelsk studie visat på samband mellan utbredd (generaliserad) smärta och ökad dödlighet!

Dags att ta kvinnors smärta på allvar!

Kvinnor för fram sina krav men ändå händer ingenting. Är det för att män fördelar resurserna? Är det kulturella arvet så starkt? Vågar vi inte styra vård och forskning, eller ...?

En rejäl forskningsatsning, ett kunskapscentrum och ett vårdprogram i varje landsting vore en bra början för att förbättra rättvisan och komma lite närmare en halvering av ohälsan. Med allt fler feministiska politiska partier borde det vara möjligt att bestämma sig för att satsa på dessa kvinnor och även gå från ord till handling!